

Vladimír Ledecký, prvý sociálny podnik na Slovensku ako motivácia pre ostatných

---

Senior Social Entrepreneurship

Podpora Európskej komisie pri príprave tejto publikácie nepredstavuje schválenie jej obsahu, ktoré odráža iba názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Erasmus+

Osvedčené postupy 2

Hrhovské služby, s.r.o. - prvý sociálny podnik na Slovensku ako motivácia pre ostatných

Hlavné body

- Vznik sociálnych podnikov na Slovensku.
- Hrhovské služby, s.r.o. - prvý príklad sociálneho podnikania na Slovensku.
- Štátna podpora sociálneho podnikania na Slovensku.
- Motivácia pre sociálne podnikanie.

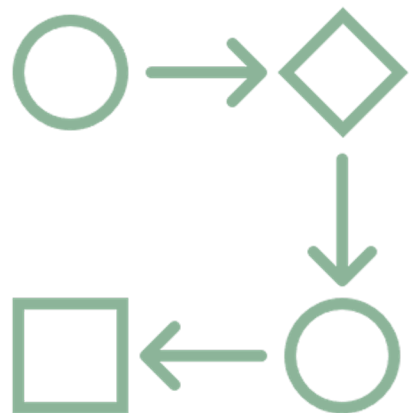

I. Vladimír Ledecký: všeobecné informácie

- Meno podnikateľa: Vladimír Ledecký, v čase založenia firmy (2005) starosta Spišského Hrhova, v súčasnosti poslanec NR SR.
- Názov firmy: Hrhovské služby, s.r.o.
- Miesto: Spišský Hrhov, okres Levoča, Slovenská republika
- Činnosti: Stavebné práce, zemné práce, kosenie, štiepkovanie, oprava ciest, drevovýroba, výroba a predaj paliet, kamenárske práce, balíkovanie slamy, zatepľovanie budov, výroba a predaj paliet.
- Kontaktné informácie
  - Web: <https://www.spisskyhrhov.sk/obec-2/organizacie-v-obci/hrhovske-sluzby-sro-rsp/>
  - email: vagnerova@spisskyhrhov.sk

2. Ako by ste opísali proces založenia vášho sociálneho podniku?

- V tom čase som bol starostom Spišského Hrhova a ako obec sme pripravovali plán rozvoja obce.
- Pri prípravách plánu bolo dôležité, aby sa zapojilo čo najviac ľudí. Takto sme do toho zapojili 70 ľudí. Jednou z oblastí, ktorým sme sa začali venovať, bola 100% nezamestnanosť rómskej populácie a s ňou spojené negatívne problémy súvisiace s vylúčenou komunitou.
- S cieľom vyriešiť problém rómskej komunity sme prišli s nápadom založiť obecný podnik. Bolo nám jasné, že nezamestnáme všetkých, ale vedeli sme, že máme lokálne zdroje, ktoré vieme využiť a zamestnať aspoň niektorých. Následne riešiť školskú dochádzku, platenie daní, atď ...
- Hlavnou myšlienkou bolo vytvorenie pracovných miest a sociálne začlenenie rómskej komunity do života obce.

3. Aká bola hlavná konkurenčná výhoda, ktorá bola motiváciou pre váš podnikateľský nápad?

- Ďalšou oblasťou, ktorej sme sa chceli venovať, bola stabilizácia obyvateľstva, zastavenie jeho odlivu za prácou do iných regiónov, keďže počet obyvateľov u nás rapídne klesal.
- Našou výhodou bolo, že sme mali pozemky, s časťou z nich sme mohli obchodovať. Začali sme s prípravou stavebných pozemkov, neskôr s výstavbou bytov.
- Boli obdobia, keď sme zamestnávali viac ako 100 zamestnancov, pripravili sme viac ako 500 stavebných pozemkov za prijateľné ceny, a tak sa do našej obce začali sťahovať aj ľudia z regiónu. Podporili sme model financovania svojpomocnej výstavby rodinných domov. Počet obyvateľov začal pribúdať, ľudia si začali stavať domy.

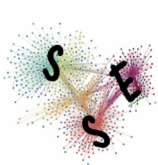
4. Akým výzvam čelil váš podnikateľský projekt v počiatočnej alebo neskoršej fáze vývoja? Ako ste sa s nimi vysporiadali?

- V čase, keď našu firmu zaregistrovali ako sociálny podnik, mali sme už mestský podnik, v ktorom sme zamestnávali znevýhodnených občanov. Pozreli sme sa, či sa dokážu užiť sami, a ak áno, zamestnali sme ich. Keď sme sa stali sociálnym podnikom, dostali sme na nich príspevok, ktorý sme predtým nedostávali.
- Od začiatku bolo naším cieľom vytvárať pracovné miesta pre ťažko zamestnateľných ľudí a pomáhať miestnej komunite, nie vytvárať zisk.
- Vždy na konci roka sme však zistili, že môžeme byť aj v zisku. Keďže išlo o mestský podnik, povedali sme si, že ten zisk 100% investujeme. Začali sme teda plánovať ďalšie aktivity na rozvoj firmy. Mali sme techniku a ľudí. Identifikovali sme niekoľko miestnych zdrojov, ktoré sme neskôr použili.
- Naše aktivity sme rozšírili o komplexnú stavebnú činnosť, pekáreň, kováčsku dielňu, obchod s domácimi výrobkami, ktorý podporoval aj regionálnych výrobcov, vonkajší bazén, ktorý prevádzkujeme, pálenicu, ktorá v regióne chýbala, a telocvičňu.

5. Akú podporu ste obdržali od verejnej správy pri vytváraní podniku (finančnú, mentorskú...)?

- Získali sme podporu od Kanadského inštitútu. Boli sme obcou, ktorá ako prvá z obcí a možno aj prvá zo samospráv na Slovensku vytvorila plán sociálneho a ekonomického rozvoja obce. V tom období sme sa stretli s organizáciou Kanadský inštitút, ktorá bola financovaná zo zahraničných zdrojov. Čerpali sme od nich informácie o pláne rozvoja a informácie o tom, ako to vo svete funguje. Hoci sme plán rozvoja nemohli financovať cez nich, ponúkli nám možnosť naučiť nás ho zostavovať a využívať v našej obci. Takto sme mohli založiť obecný podnik.

6. Prečo ste sa rozhodli podporiť (stat' sa akýmsi mentorom) zakladanie sociálnych podnikov na Slovensku? Prečo ich považujete za dôležité?

- Veľkú časť Slovenska tvoria zaostalé regióny. Príležitosť na ich podporu a rozvoj vidím v zakladaní sociálnych podnikov. Sociálny podnik v Hrhove bol pozitívnym príkladom, akýmsi motorom rozvoja a zmien. Okrem toho sa mu podarilo integrovať rómsku komunitu do života obce, čo je potrebné dosiahnuť aj v iných regiónoch Slovenska.
- Podpora vzniku sociálneho podniku je na Slovensku pomerne výrazná. Napriek tomu sociálne podniky vznikajú veľmi pomaly, v súčasnosti ich máme okolo 300. Nemáme lídrov ani manažérov sociálneho podnikania.
- Keď sa u nás inšpirovali ostatné samosprávy, začali sme riešiť, že by sme mohli inštitucionalizovať sociálne podnikanie u nás. Tak vznikol zákon o sociálnych podnikoch. Následne vznikol projekt financovaný z európskych zdrojov, vďaka ktorému vznikla v každom krajskom meste štruktúra podporujúca vznik sociálnych podnikov. Problém je, že ju tvoria ľudia, ktorí prišli z iných projektov. Sú profesionáli, vedia vysvetliť právo, no stále im chýbajú konkrétne poznatky z praxe. Preto v tejto konkrétnej oblasti stále vidím priestor na zlepšenie.

Referencie a ďalšia literatúra

- Sociálna ekonomika na Slovensku: *Registrované sociálne podniky – mapa* (2021). Retrieved from: <https://socialnaekonomika.sk/registrovane-sp-mapa/?csrt=12855056917787859613>
- Facebook. Vladimír Ledecký: *Prednáška o sociálnom podnikaní pre študentov Ekonomickej univerzity v Bratislave* (2021). Retrieved from: <https://www.facebook.com/104209377829196/videos/441111650281462>
- Spišský Hrhov. Oficiálna stránka obce: *Hrhovské služby, s.r.o.* (2021). Retrieved from: <https://www.spisskyhrhov.sk/obec-2/organizacie-v-obci/hrhovske-sluzby-sro-rsp/>
- Nový čas: *Táto dedina je unikát: Kedysi mali s Rómami problém, teraz sú ako rodina! Všetko vyriešila jedna vec* (2016). Retrieved from: <https://www.cas.sk/clanok/434679/tato-dedina-je-unikat-kedysi-mali-s-romami-problem-teraz-su-ako-rodina-vsetko-vyriesila-jedna-vec/>
- Trend: *Vladimír Ledecký: Som alergický na výrok, že Rómovia sú asociáli a zneužívajú systém* (2017). Retrieved from: <https://www.trend.sk/trend-archiv/vladimir-ledecky-som-alergicky-vyrok-romovia-su-asociali-zneuzivaju-system>
- Heroes: *Vladimír Ledecký: Rómovia nám vytvárajú zisky. Máme za ne kúpalisko aj pálenicu.* (2018). Retrieved from: <https://www.heroes.sk/vladimir-ledecky-rozhovor/>

